

Центр досліджень визвольного руху — незалежна наукова громадська організація, що вивчає різноманітні аспекти українського визвольного руху в ХХ столітті.

Сьогодні Центр досліджень визвольного руху це:

- єдиний **спеціалізований науковий центр** досліджень проблематики визвольного руху, історії Організації Українських Націоналістів і Української Повстанської Армії;
- центр **розроблення навчальних програм** та програм популяризації визвольного руху;
- **консультаційний центр**, що надає установам, організаціям та зацікавленим особам інформацію, експертні оцінки щодо історії визвольного руху, карально-репресивної політики окупаційних режимів в ХХ столітті;
- **унікальний архів** документальних, усних, речових, фото- та відеосвідчень про визвольну боротьбу ОУН та УПА, діяльність репресивних структур на території України, дисидентський рух та масовий демократичний рух кінця 1980-х — початку 1990-х, Помаранчеву революцію 2004 року. У 2010 році спільно з Львівським національним університетом імені Івана Франка розпочато створення Електронного архіву визвольного руху;
- **спеціалізована бібліотека** з історії діяльності українського визвольного руху;
- центр розроблення та **аналізу політики національної пам'яті**, вивчення досвіду посткомуністичних країн Східної та Центральної Європи в подоланні наслідків тоталітаризму.

ЦДВР об'єднує багатьох істориків із різних куточків України та з-поза її меж, які досліджують питання визвольного руху українського та інших народів. Центр видає науковий збірник «Український визвольний рух», організовує наукові конференції та семінари, публікує наукові праці, спогади та документи, історики Центру ведуть авторські колонки в медіа.

ЦДВР розробляв програми доступу до архівів КГБ, в результаті Директор ЦДВР був запрошений в 2007 році Службою безпеки України для розсекречення архівів, що успішно й втілює у 2008—2010 роках.

Центр досліджень визвольного руху у колишній в'язниці КГБ та Гестапо створив за сприяння Служби безпеки України та громади міста Львова Музей-меморіал жертв окупаційних режимів «Тюрма на Лонцького» (Львів, вул. С. Бандери, 1), якому в 2009 році було присвоєно почесне звання Національного.

Науковий збірник «Український визвольний рух»

Науковий збірник містить документи, дослідження, спогади та інші матеріали, що розкривають різноманітні аспекти діяльності українського визвольного руху 1920—1950-х років, його структур та окремих особистостей.

- Український визвольний рух. Збірник 1. — Львів, 2003. — 208 с., іл.
- Український визвольний рух. Збірник 2: Українсько-польський конфлікт під час Другої світової війни. — Львів, 2003. — 194 с., іл.
- Український визвольний рух. Збірник 3: До 75-ліття Організації Українських Націоналістів. — Львів, 2004. — 304 с., іл.
- Український визвольний рух. Збірник 4: Боротьба народів Центрально-Східної Європи проти тоталітарних режимів в ХХ столітті. — Львів, 2005. — 272 с., іл.
- Український визвольний рух. Збірник 5. — Львів, 2005. — 240 с., іл.
- Український визвольний рух. Збірник 6. — Львів, 2006. — 272 с., іл.
- Український визвольний рух. Збірник 7. — Львів, 2006. — 312 с., іл.
- Український визвольний рух. Збірник 8. — Львів, 2006. — 312 с., іл.
- Український визвольний рух. Збірник 9. — Львів, 2007. — 320 с., іл.
- Український визвольний рух. Збірник 10: До 100-річчя від дня народження Романа Шухевича. — Львів, 2007. — 352 с., іл.
- Український визвольний рух. Збірник 11. — Львів, 2007. — 264 с., іл.
- Український визвольний рух. Збірник 12. — Львів, 2008. — 224 с., іл.
- Український визвольний рух. Збірник 13. — Львів, 2009. — 248 с., іл.

- Український визвольний рух. Збірник 14. — Львів, 2010. — 224 с., іл.
- Український визвольний рух. Збірник 15. — Львів, 2011. — 344 с., іл.
- Український визвольний рух. Збірник 16. До 120-ліття з дня народження Євгена Коновальця. — Львів, 2011. — 320 с., іл.

Армія безсмертних. Повстанські світлини / Ред. В. В'ятрович та В. Мороз. — Львів, 2002, 2006. — 212 с.

Чайківський Богдан. «Фама». Рекламна фірма Романа Шухевича. — Львів, 2005. — 104 с., іл.

Галаса Василь. Наше життя і боротьба / Ред. В. В'ятрович. — Львів, 2005. — 272 с., іл.

Порендовський Володимир-Ігор. В кігтях СТЕПЛАГу (Кенгір 1949—1954) / Ред. В. В'ятрович. — Львів, 2005. — 272 с., іл.

Варшавський акт обвинувачення Степана Бандери та його товаришів / Упоряд. М. Посівнич. — Львів, 2006. — 200 с., іл.

В'ятрович Володимир. Ставлення ОУН до євреїв: формування позиції на тлі катастрофи. — Львів, 2006. — 140 с., іл.

Кук Василь. Генерал-хорунжий Роман Шухевич. Головний командир Української Повстанської Армії. — Львів, 2005, 2007. — 120 с., іл.

Стасюк Олександра. Видавничо-пропагандивна діяльність ОУН (1941—1953 рр.). — Львів, 2006. — 384 с., іл.

Конгрес Українських Націоналістів 1929 р.: Документи і матеріали / Упоряд. В. Муравський. — Львів, 2006. — 420 с.; іл.

Кук Василь — 'Леміш'. Колгоспне рабство / Ред. В. В'ятрович. — Львів, 2007. — 264 с., іл.

В'ятрович В., Дерев'яний І., Забілий Р., Содоль П. Українська Повстанська Армія. Історія нескорених / Відповід. ред. В. В'ятрович. — Львів, 2007, 2008, 2011. — 352 с., іл.

Viatrovych V., Hrytskiv R., Derevianyj I., Zabilyj R., Sova A., Sodol' P. The Ukrainian Insurgent Army: A History of Ukraine's Unvanquished Freedom Fighters. — Lviv, 2007, 2009 — 80 p.

Українська повстанська армія. Історія нескорених. Навчально-демонстраційний посібник / В. В'ятрович (відповід. ред.), І. Дерев'яний, Р. Забілий, П. Содоль. — Львів, 2007.

Ремесло повстанця. Збірник праць підполковника УПА Степана Фрасуляка — 'Хмеля' / Ред. і упоряд. Р. Забілий. — Львів, 2007. — 424 с.

Порендовський Володимир-Ігор. На трасі Тайшет—Лена (Озьорлаг у роках хрущовської відлиги 1955—1959). Спогади / Ред. І. Дерев'яний — Львів, 2008. — 176 с.

ОУН-УПА на Сумщині: Т. 2 / Автор-упорядник Г. Іванущенко. — Суми, 2009. — 232 с., іл.

Голодомор 1932—1933 рр. в Україні за документами ГДА СБУ: Анотований довідник / В. Даниленко (упор.), Л. Аулова, В. Лавренюк. — Львів, 2010. — 472 с.

Посівнич Микола. Воєнно-політична діяльність ОУН у 1929—1939 рр. — Львів, 2010. — 368 с.

Порендовський Володимир-Ігор. Штафетні лінії. Спогади / Ред. Р. Забілий. — Львів, 2010. — 140 с., іл.

Іщук Олександр, Огороднік Валерій. Генерал Микола Арсенич: життя та діяльність шефа СБ ОУН. — Коломия, 2010. — 195 с.

Польсько-українські стосунки в 1942—1947 роках у документах ОУН та УПА: у 2 т. / Відп. ред. та упоряд. В. В'ятрович. — Львів, 2011.

В'ятрович Володимир. Друга польсько-українська війна. 1942—1947. — К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія». — 288 с.

В'ятрович Володимир. Історія з грифом «Секретно». — Львів: Центр досліджень визвольного руху, 2011. — 328 с., іл.

Зайцев Олександр, Беген Олександр, Стефанів Василь. Націоналізм та релігія. Греко-Католицька Церква та український націоналістичний рух у Галичині (1920—1930 рр.). — Львів, 2011. — 384 с. іл.

Діяльність ЦДВР

Проведені наукові конференції

Наукова конференція «Третій фронт в Західній Україні. 1939—1947»

12 травня 2003 р., Львів

Організатори: Центр досліджень визвольного руху, Наукове товариство імені Шевченка

Наукова конференція «Організація Українських Націоналістів: до 75-ліття створення»

14 лютого 2004 р., Львів

Організатор: Центр досліджень визвольного руху

Міжнародна наукова конференція «Боротьба народів Центральної та Східної Європи з тоталітарними режимами в ХХ ст.»

27–28 квітня 2004 р., Кам'янець-Подільський

Організатори: Центр досліджень визвольного руху, Інститут археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України, Кам'янець-Подільський державний університет ім. І. Огієнка, Центр українознавства Київського національного університету ім. Т. Шевченка, Міжнародна благодійна установа «Центр національного відродження ім. С. Бандери»

Наукова конференція «До 60-тої річниці Української Головної Визвольної Ради»

17 липня 2004 р., Львів

Організатори: Центр досліджень визвольного руху, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

Наукова конференція «Український визвольний рух 1920-х — 1950-х років: проблеми теорії та методології досліджень»

19 листопада 2005 р., Львів

Організатор: Центр досліджень визвольного руху

Наукова конференція «Євген Коновалець на тлі доби»

13 червня 2006 р., Львів

Організатори: Центр досліджень визвольного руху, Львівська обласна державна адміністрація

Наукова конференція «Український визвольний рух 1920-х — 1950-х років: актуальні проблеми дослідження»

22–23 вересня 2006 р., Дніпропетровськ

Організатори: Центр досліджень визвольного руху, Інститут суспільних досліджень, Дніпропетровський національний університет

Наукова конференція «Роман Шухевич — провідник українського визвольного руху»

25 травня 2007 р., Львів

Організатори: Центр досліджень визвольного руху, Львівська обласна державна адміністрація, Львівська обласна рада, Український інститут національної пам'яті, Львівський національний університет ім. І. Франка, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

Наукова конференція «Український націоналістичний рух: історія та сучасність»

30 січня 2009 р., Остріг

Організатори: Центр досліджень визвольного руху, Національний університет «Острозька академія»

Наукова конференція «Репресії комуністичного режиму на Прикарпатті 1939—1941 рр.»

10 жовтня 2009 р., Івано-Франківськ

Організатори: Центр досліджень визвольного руху, Івано-Франківський обласний музей визвольної боротьби ім. С. Бандери

II Всеукраїнська науково-практична конференція «Геноцид України у XX столітті. Україна під окупаційними режимами — історія та наслідки»

25 березня 2011 р., Львів

Організатори: Національний університет «Львівська політехніка», Центр досліджень визвольного руху, Інститут літературознавчих студій Львівського національного університету ім. І. Франка, ВГО «Товариство відродження української нації»

Всеукраїнська наукова конференція «Постать на тлі епохи: до 120-річчя від дня народження Євгена Коновальця»

15 червня 2011 р., Львів

Організатори: Центр досліджень визвольного руху, Львівський національний університет імені Івана Франка, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, Ювілейний комітет з відзначення року Євгена Коновальця

Міжнародна конференція: «Євген Коновалець — громадянин Литви, патріот України. 120 років від дня народження»

17 червня 2011 р., Вільнюс (Литва)

Організатори: Центр досліджень визвольного руху, українські організації Литви

Міжнародний круглий стіл "Досвід Литви у подоланні наслідків тоталітаризму"

8 листопада 2011 р.

Організатори: Центр досліджень визвольного руху, Національний університет "Києво-Могилянська академія", Львівський національний університет ім. І. Франка за підтримки Посольства Литовської Республіки в Україні.

Виставкові проекти

«Сила волі. Провідники визвольного руху». 12 повноколірних двометрових банерів розповідають історію життя Євгена Коновальця, Степана Бандери, Романа Шухевича та Василя Кука.

«Злочини комуністичного режиму. 1941». Чотири повноколірні банери розповідають про масові розстріли в'язнів у червні 1941 року.

«Українська Повстанська Армія. Історія нескорених». 32 двометрові повноколірні банери представляють 19 розділів з історії УПА. На них розміщено близько півтисячі фото, документів з радянських та німецьких джерел та внутрішніх документів ОУН та УПА, більшість з яких публікуються вперше. Виставка експонувалася також у Східній та Західній Європі, США, Канаді, Австралії.

З питань експонування виставок звертайтеся до Центру досліджень визвольного руху.

УКРАЇНСЬКИЙ ВИЗВОЛЬНИЙ РУХ

Науковий збірник

№ 16

*Відповідальний редактор: Марта ГАВРИШКО
Літературний редактор: Ольга СВДЗИНСЬКА
Оригінал-макет обкладинки: Ольга САЛО
Макет і верстка: Петро КЛИМ
Відповідальна за випуск: Ярина ЯСИНЕВИЧ*

Автори опублікованих матеріалів повністю відповідають за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей. Редколегія залишає за собою право скорочувати та редагувати подані матеріали.

Центр досліджень визвольного руху

м. Львів, вул. Козельницька, 4
тел./факс: (+38 032) 247 45 22
history@cdvr.org.ua,
www.cdvr.org.ua, www.upa.in.ua
www.facebook.com/cdvrua

Реєстраційне свідоцтво від 27.01.2006 р.

**Серія ЛВ №741
Засновник ЦДВР**

Віддруковано в друкарні
ТзОВ «Часопис» м. Львів, вул. Сихівська 10,183
тел.: +38 096 274-83-36
Зам. № 01/02/12